

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ilustrirana priloga „Teden v slikah“

Ček, račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Predsednik češkoslovaške republike

v naši prestolici

Manifestacija moči in odločne želje po miru

Pobuda za redne sestanke vladarjev držav Male zveze je bila dana lani junija meseca na konferenci treh vladarjev Češkoslovaške, Romunije in Jugoslavije v Bukarešti. V 15 letih, odkar obstoja mala trozveza, se ni nikoli dogodilo, da bi bili vladarji sami v skupnih posvetih proučevali skupne potrebe zaveznikov in preračunavali sredstva za vzajemno obrambo svobode treh zaveznikov. Tudi to je bilo redko, da bi bili vladarji drug drugega obiskovali v obliki velikih uradnih vladarskih obiskov, ki navadno na najslovesnejši način poudarjajo prisrčnost odnošajev med dotičnimi narodoma. Usodo Male zveze so vodili vsakočasni zunanji ministri, ki so v poteku let našli tudi najprimernejše oblike rednega sodelovanja in medsebojnega posvetovanja, prepustivši svojim vladarjem, da so njihovo politiko ob priliki sestankov, ki so se vrstili po vseh treh prestolnicah, odobrili, odnosno ji dajali potrebne pobude.

Lansko leto pa je stopila Mala zveza v novo razvojno dobo. Položaj v Evropi in posebej še na področju, ki so si ga države Male zveze izbrale za predmet svojega posebnega interesa in pažnje, se je razvil do takšnih napestosti, da je postalo potrebno, da se prizadevanja vseh, ki vodijo usodo treh zaveznikov, strnejo v složen delu za obrambo težko priborjene svobode in da se spričo razrvane Evrope, kjer je zmanjkalo enotnega vodstva in se le posamezne dinamične sile kaotično križajo, da slovesen, najslovesnejši poudarek složenosti držav Male zveze. Tako so se vladarji odločili, da se bodo tudi oni sestajali ne samo k paradnim konferencam, ampak k pravi delovni posvetovanjem, da z vrhov državne oblasti, odkoder je razgled po evropskem političnem polju še bolj obširen, dajo svoja navodila in sprejetim sklepom tudi avtoriteto svojega suverenskega podpisa.

Obisk češkoslovaškega predsednika dr. Beneša, ki velja naši državi in njenemu vladarju, obenem pa tudi sestanku treh vladarjev v Turnu Severinu, pa je mnogo več, kot izvajanje sklepov lanske vladarske konference v Bukarešti. Dr. Beneš je prišel k nam v prvi vrsti kot prijatelj našega naroda, kot drag gost naše družine, gost, ki smo ga tako dolgo pričakovali in ga sedaj s toliko radostjo sprejeli. Saj je to sploh prvi obisk vladarja Češkoslovaške republike v naši državi. Zato se naj ne čudi, če je pozdrav tako vseljudski, tako prijateljsko tople. Pričakovanje 18 let smo izlili v pozdravni vzklík, ki je šel predsedniku bratske

države nasproti in ki velja tako njemu osebno, kakor narodu, ki ga tako dostojanstveno predstavlja v vseh njegovih velikih vrlinah.

Predsednik Beneš, ki je s svojim neumornim delom ugled svoje domovine dvignil na zavidljivo višino, pa je preveč navajen delati, da bi čas svojega tako kratkega bivanja med nami hotel porabiti samo za izmenjavo prijateljskih čustev, ki jih do dobra pozna iz tistih časov, ko je med nas prihajal še kot zunanji minister svoje močnega domovine. Predsednik Beneš je prišel k nam tudi delat. Skrb za procvit svoje domovine in za procvit naporov, ki jih je utelesil v mirovni tvorbi, ki se imenuje Mala zveza, ga je v še povečani meri spemila na vzvišeno vodilno mesto, ki ga je v svoji domovini zasedel. Na obzorjih Evrope se pojavljajo nemirne točke. Morda niso nič, morda predstavljajo porajajoče se nevarnosti za svobodo narodov, ki so izšli iz toliko prelite človeške krvi v svetovni vojni. Treba jim je posvetiti pozornost, preden ne narastejo in preden ne presenetijo. Treba je ugotoviti, če ima Mala zveza sredstva na razpolago, da jih odstrani. Treba prevdariti način složenega postopka, kakor se je to dosedaj vedno delalo.

Predsednik Beneš ima tudi za ta drugi del svojega obiska v naši državi zadoščenje, da je našel na mizi dokument, podpisan od zunanjih ministrov Male zveze na belgrajski konferenci, dokument, ki potrjuje, da je složenost treh zaveznikov, kakor jo je zasanjal že pred 16 leti, ostala nespremenjena, da je zvestoba ostala neskrhana, da je skupna volja za obrambo svobode le še narasla in se okrepila in da so trije narodi danes ravnotako kot pred 16 leti vdani svojim prvim idealom, le s to razliko, da imajo danes močnejša sredstva na razpolago, da tej svoji volji dajo čim učinkovitejšega poudarka. Našel bo pri nas državo, ki je v duhu Male zveze delala za mir bolj kot katerakoli druga država v Evropi in ki je pripravljena, da z neomahljivo voljo nadaljuje delo za mir, ki naj kot nepremagljiva trdnjava obda vse ozemlje, kjer živijo države Male zveze.

Ko predsednika Beneša iz globlin naših src pozdravljamo kot našega dragega gosta, smo veseli, da bo kot prijatelj, ki je prišel med svojo družino, in kot delavec, ki je prišel na delo, našel pri nas oboje, i prijateljstvo i pogoje za uspešno delo.

Slovesen in prisrčen sprejem

Belgrad, 5. aprila. Danes dopoldne se je pripeljal v Belgrad predsednik češkoslovaške republike dr. Edvard Beneš z gospo in spremstvom.

Predsedniku dr. Benešu so priredili v Belgradu na železniški postaji in na ulicah od postaje pa do dvora svečan in posebno prisrčen in tople sprejem.

Že od zgodnjega jutra so po belgrajskih ulicah vrvele množice ljudi, železniška postaja in ulice, kjer je imel iti sprevod, so bile pa nabito polne. Na Nemanjevi ulici, ulici Miloša Velikega in kralja Milana se je zbrala velika množica ljudi, ki je viharno pozdravljala predsednika bratske češkoslovaške republike.

Predsednik dr. Beneš se je s svojo gospo in spremstvom pripeljal na naša tla čez Kalemegor z vlakom ob 6.20. Po krajšem postanku v Subotici je poseben vlak z dr. Benešem ob 6.36 nadaljeval vožnjo v Belgrad. Že sinoči ob 22.55 se je odpeljal v Subotico posebno odposlanstvo, da sprejme na naši meji predsednika dr. Beneša. V imenu Nj. kr. Vis. kneza namestnika Pavla je sprejel predsednika dr. Beneša in njegovo gospo v Subotici divizijski general Dušan Simonović, poveljnik letalstva z adjutantom Nj. Vel. kralja in s ordonancijskimi častniki, ki so določeni v službo dr. Benešu za njegovega bivanja v Jugoslaviji.

V imenu kraljevske vlade je dr. Beneša sprejel v Subotici prometni minister dr. Mehmed Spaho, v imenu zunanjega ministra pa pooblaščen minister Miloš Mihajlovič z nekim svetnikom in ministrskim tajnikom, ki sta dodeljena dr. Benešu v službo.

Od Subotice do Belgrada zaradi zgodnjega časa ni bilo uradnih sprejemov. Vse postaje, posebno pa subotička, novosadska in zemunska, so bile okrašene z jugoslovanskimi in češkoslovaškimi zastavami. Na vsaki postaji so sprejeli prihod posebnega vlaka zastopniki civilnih in vojaških oblastev.

Na kolodvoru

Peron železniške postaje v Belgradu je bil ves v cvetju in zelenju, v jugoslovanskih in češkoslovaških zastavah in okrašen z jugoslovanskimi in češkoslovaškimi grbi.

Že ob 9 dopoldne so se začele zbirati povabljenе osebnosti. Med prvimi so prišli češkoslovaški in drugi tuji in domači časnikarji v velikem številu.

Na peronu se je kmalu postrojila častna četa. Prišla je tudi generaliteta in admiraliteta, in sicer minister za vojsko in mornarico armadni general Marič, člani vrhovnega vojaškega sveta, generali Belič, Milovanović in Nedić mlajši, načelnik generalnega štaba general Nedić, glavni poveljnik mornarice viceadmiral Marjan Polić itd.

V dvorni čakalnici so se zbrali tudi nadškof dr. Ujčić, patriarh Varnava, člani kraljevske vlade, šefi tujih misij in diplomatskega zbora, izvezni češkoslovaškega poslanika dr. Girske, ki je bil s češkoslovaškim zunanjim ministrom dr. Krofto odšel predsedniku češkoslovaške republike nasproti.

Nekoliko pred prihodom vlaka je vojni minister general Marič šel mimo častne čete, ki je bila pripravljena za sprejem. Nato sta prišla na peron še kraljevska namestnika dr. Perović in dr. Stanković. Na peronu so bile tudi dvorne dame Nj. Vel. kraljice in Nj. kr. Vis. kneginje Olga. Sprejemu so prisostvovali dalje belgrajski župan Ilić in zastopniki vseh društev.

Nekaj minut pred prihodom posebnega vlaka je prišel na peron Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle.

Točno ob 10.30 je privozil na belgrajsko železniško postajo poseben vlak s predsednikom češkoslovaške republike dr. Benešem, ki je bil pozdravljen z viharimi in navdušnimi vzklíki in ploskanjem. Godba je zaigrala češkoslovaško himno »Kde domov muje«. Na enem delu perona se je zbrala češkoslovaška kolonija, posebno mnogo otrok s češkoslovaške šole in v Belgradu. Otroci so prišli v svojimi učitelji in so veščidel oblečeni v narodne noše. V rokah imajo češkoslovaške zastavice ter mahajo in vzklíkajo ter tako kažejo ganljivo obliko veselja in navdušenja.

Ko se je vlak ustavil, je najprej stopil iz njega kancler predsednika republike dr. Šamali, za njim se je pa pokazal pri vratih vagona predsednik republike dr. Beneš. Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle je pristopil k vagonu in se prisrčno pozdravil z dr. Benešem. Nato je pristopila Nj. kr. Vis. kneginja Olga in se je pozdravila z dr. Benešem in njegovo gospo, ki sta bila medtem že stopila iz vagona.

Predsednik dr. Beneš je nato šel mimo častne čete, potem mu je pa Nj. kr. Vis. knez namestnik predstavil generale, ki so prisostvovali sprejemu na peronu. Nato sta Nj. kr. Vis. knez Pavle in predsednik dr. Beneš krenila v dvorno čakalnico, kjer so predsedniku republike predstavili vse tiste prisotne osebnosti, ki mu jih nišo že prej predstavili.

Na ulicah

Belgrad, 5. aprila. m. Kakor hitro se je predsednik češkoslovaške republike dr. Edvard Beneš v spremstvu Nj. kr. Vis. kneza namestnika Pavla pojavil pred dvorsko čakalnico zunaj kolodvorja, ga je številno občinstvo pozdravilo z burnimi vzklíki: »Živel Beneš!« »Živela Češkoslovaška!« Za prisrčne pozdrave se je čsl. predsednik zahvalil z mahanjem rok. Nato se je odpeljal z avtomobilom v spremstvu kneza Pavla. Pred tem avtomobilom je vozil avtomobil, v katerem se je vozil maršal dvora Boško Colak-Antić, kancler predsednika dr. Beneša Šamal in minister Trimpl. Sledil je avtomobil z upravnikom mesta Belgrada Acimovičem, za katerim je nato vozil avtomobil, v katerem sta bila čsl. predsednik dr. Beneš in Nj. kr. Vis. knez Pavle, nato avtomobil Nj. Vis. kneginje Olge in soproge čsl. predsednika Hane Beneševne. Za njimi sta se vozila kr. namestnika dr. Stanković in dr. Perović, nato predsednik vlade dr. Stojadinović, poleg katerega je sedel dr. Kamil Krofta, v naslednjem avtomobilu je bil kancler dr. Przemysl z ministrom dvora Milanom Antičem, nato so sledili avtomobili z ostalimi člani spremstva dr. Beneša ter člani kr. vlade, generaliteta in diplomatski zbor. Množica je visoke goste prisrčno pozdravljala po vseh ulicah, ki vodijo od železniške postaje do starega dvora v Kralja Milana ulici.

Prihod na dvor

Pred muzej kneza Pavla je bila postavljena častna četa 18 pp. Suvoborskega z zastavo in godbo, pri glavnem vhodu pa častna straža. Kakor hitro se je v Kralja Milana ulici pojavil prvi avtomobil, sta dva korpora kr. garde odprla vrata starega dvora. Številna množica je burno pozdravila čsl. predsednika dr. Beneša. Takoj po prihodu v dvor, kjer je imel predsednik dr. Beneš rezervirane prostore, je bila servirana zakuska, na kateri so bili poleg Nj. kr. Vis. kneza Pavla in Nj. kr. Vis. kneginje Olge čsl. predsednik dr. Beneš s soprogo, oba kr. namestnika, celokupna kr. vlada, diplomatski zbor, generaliteta in drugi dostojanstveniki.

Impozanten mimohod vojske

V tem času pa je hitela številna množica proti Aleksandrovi cesti, kjer se je pričela ob pol 12 velika revija čet belgrajske garnizije. V tej ulici so se postavile tri velike tribune, ob obeh straneh pa za člane kr. vlade, senata, parlamenta, generalitete in diplomatske zbora. Tribune so bile bogato okrašene z zelenjem in s čsl. in našimi zastavami. Na nasprotni strani dvorske tribune je bila na stopnišču zbrana šolska mladina, narodne noše, Sokoli in številna množica. Točno ob pol 12 sta se pojavila v dvorski loži predsednik čsl. republike dr. Beneš in Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle. Vojaška godba, ki je stala na nasprotni strani, je takoj zaigrala čsl. državno himno »Kde domov muje«. Preden so prišle prve kolone vojaštva, se je na obzoru pojavilo 30 letal, med katerimi je bilo več težkih bombnikov, ki so leteli zelo nizko. Takoj nato se je pričela revija čet. Na čelu vojaštva je jездil poveljnik mesta Belgrada general Tomić s svojim štabom. Za njim je jahala četa 21. pp. češkoslovaškega, ki ima svoj sedež v Skoplju. Njim so sledili gojenci vojaške akademije, podnaredniki in naredniki ter gojenci podčastniške šole kralja Aleksandra. Burno je bil pozdravljen prihod čete kralj. garde. Pred njimi je jездil poveljnik kr. garde divizijski general Aleksander Stanković s svojim štabom. Kr. garda je bila pri reviji čet zastopana skoraj z vsemi vrstami orožja, katere veličasten nastop je napravil na vse gledalce najmočnejši vtis, predvsem nastop konjenice kr. garde s fanfarami na belcih. Za četo kr. garde je defilirala 18. pp. Suvoborski, za njim pa topništvo donavske divizije. Izredno impozanten vtis je napravil na vse gledalce defile motoriziranih protiletalskih baterij ter nastop težkega topništva. Revija čet je zaključil oddelek bolničarjev z več avtomobili za prevažanje ranjenec ter motorizirana pehota. Tudi današnji nastop naše vojske je pokazal vse vrline in odlike ter sloves, ki ga naša vojska uživa tako doma kakor po svetu.

Predsednik čsl. republike dr. Beneš se je zelo tople izrazi o naši armadi. Revijo so fotografirali filmski operaterji. Godba je zasvirala čsl. državno himno. Visoki gostje so se ob vzklíkanju množice vrnili v stari dvor.

Slavnostno kosilo

Ob eni so se visoki gostje odpeljali na Beli dvor na Dedinju, kjer je Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle priredil slavnostno kosilo na čast dr. Benešu in soprogi. Pred kosilom je čsl. predsednik dr. Beneš izročil odlikovanje velikega kordona Belga

leva Nj. Vel. kraljici Mariji in Nj. kr. Vis. kneginji Olgi. Slavnostnemu kosilu so prisostvovali Nj. Vel. kraljica Marija, Nj. Vis. kneginja Olga, kr. namestnika dr. Stanković in dr. Perović s soprogo, predsednik kr. vlade dr. Stojadinović s soprogo, čsl. zunanji minister dr. Krofta, ministra dr. Korosec in dr. Spaho, minister dvora Antič s soprogo, maršal dvora Colak-Antić, čsl. general Plaha, kancler Šamal, minister Trimpl, čsl. poslanik Václav Girska, šef kabineta Protič opolnomočeni minister Mihajlovič, svetnika pri predsedniku češkoslovaške republike Smutny in Jina, dvorni dami ga. Hadžičeva in ga. Rozaničeva ter tajnik v predsedstvu češkoslovaške republike g. Remsa.

Sprejemi

Dopoldne ob 16 je predsednik češkoslovaške republike g. dr. Beneš sprejel v audijenci predsednika kr. vlade in zunanjega ministra dr. Stojadinoviča, nato pa češkoslovaškega zunanjega ministra g. dr. Kamila Krofto. Ob 17 je priredila kraljica Marija na čast dr. Benešu in njegovi soprogi na dvoru na Dedinjah čajanko. Po čajanki je dr. Beneš obiskal kraljeva namestnika dr. Radenka Stankoviča in dr. Jura Peroviča.

Gala-diner

Zvečer ob 20 je knez namestnik priredil v starem dvoru predsedniku češkoslovaške republike dr. Edvardu Benešu in ge. Beneševi gaia diner. Na gala dinerju so bili Nj. Vel. kraljica Marija, Nj. Vis. kneginja Olga, kraljevska namestnika dr. Radenka Stanković in dr. Ivo Perović, predsednik vlade in zunanji minister dr. Stojadinović, češkoslovaški zunanji minister dr. Krofta, predsednik senata dr. Mažuranič, predsednik narodne skupščine g. Čirič, prometni minister dr. Spaho, češkoslovaški poslanik v Belgradu dr. Girska, francoski poslanik v Belgradu Dampierre, romun. poslanik Cadere, minister brez portfelja dr. Behmen, kmetijski minister g. Stanković, prosvetni minister g. Stošović, minister za soc. politiko Dragiša Cvetković, trgovinski minister dr. Vrbanič, gradbeni minister dr. Kožuli, minister za gozdove in rudnike Djura Janković, pravosodni minister dr. Subotić, finančni minister Letica, poštni minister Kaludjerčić, minister brez listnice dr. M. Krek, vojni minister armadni general Marič, minister brez listnice Voja Djordjevič, minister za telesno vzgojo Rogić, minist. dvora Nj. Vel. kralja Antič, jugoslov. poslanik v Pragi Protič, poveljnik mesta Belgrada general Tomić, belgrajski župan Ilić in drugi odličnjaki.

Zdravica kneza-namestnika

Najprej se je dvignil knez namestnik in izpregovoril sledečo napitnico:

Vaša ekscelence! Zelo sem srečen, da se mi je ponudila izredna prilika, da v prestolnici kraljevine Jugoslavije pozdravim s kar najprisrčnejšo dobrodošlico dragega gosta in svojega osebnega prijatelja, predsednika češkoslovaške republike.

Ta visoki obisk nas je navdal z globoko radostjo, ker vidimo v njem poroštvo iskrenega prijateljstva in bratstva, ki sta že od nekdaj vezali Češkoslovaško in Jugoslavijo.

Naši dve državi sta prežeti z istimi ideali miru in prijateljskega sodelovanja z vsemi narodi, zato je popolnoma naravno, da se je njuno delovanje za doseg teh plemenitih ciljev doslej plodovito dopolnjevalo.

Združeni s prijateljsko in zavezniško kralje-

vino Romunijo, sta se naši državi zmerom iskreno zavzemali za utrditev miru v povojni Evropi.

Od svoje ustanovitve pa do danes se je Mala antanta v vseh resnih trenutkih zmerom pokazala odločno in neomajno pri uresničevanju svojih velikih ciljev. To tesno sodelovanje se bo nadaljevalo tudi v bodočnosti, ker ne temelji samo na posebnih koristih držav članice Mala antante, temveč tudi na skupnem mednarodnem interesu.

Globoko prepričan, da se tudi vaša ekscelence bori za iste plemenite ideje, ki edine morejo dati našima narodoma potko do boljše bodočnosti, dvignem to čašo in zdravje vaše ekscelence in spoštovane gospe Beneševne, z najlepšimi željami za srečno bodočnost bratskega in prijateljskega češkoslovaškega naroda in za napredek zavezniške češkoslovaške republike.

(Nadaljevanje na 2. strani.)

Odgovor prezidenta Beneša

„Interesi Male zveze so istovetni s splošnim interesom Evrope“

Dr. Edvard Beneš, predsednik češkoslovaške republike je odgovoril na zdravico s temle govorom: Vaše Visočanstvo! Prišel sem v Belgrad s čustvi resničnega zadovoljstva in radosti na prvi uradni obisk kot češkoslovaški državni poglavar. Sprejem, ki so mi ga Vaši Visočanstvi in kraljevska namestništva priredila meni in moji ženi, in čustva prijateljstva in bratstva, ki nama jih je pokazala Jugoslavija, so naju globoko ganila.

Ko prihajam k vam na ta obisk, izpolnjujem predvsem prijetno dolžnost: že dolgo let je moj globoko spoštovani veliki prednik, predsednik-oseboditelj Tomaž Masaryk želel iti na to pot, da bi vrnil Nj. Vel. kralju Aleksandru obisk v Pragi in da bi dokazal svojo dobro znano zvestobo vaši osvobodjeni domovini in izkazal priznanje delu in velikemu prizadevanju ter tako pomembnim odlikam jugoslovanskega naroda. Danes storim to namesto njega jaz.

V 18 letih sem mnogo potoval po vaši domovini, počeni s potovanjem leta 1920, ko je rodilo našo prvo pogodbo o prijateljstvu in zvezi in je postavilo temelje skupnosti treh držav Male zveze. Na teh potovanjih, polnih zgodovinskih spominov, sem sodeloval pri razgovorih, važnih za naše države in sem z vašimi ministri in vašimi vladami pomagal sestaviti sklepe, ki so v znatni meri pripomogli k ohranitvi miru in sodelovanju med evropskimi narodi.

Teh 18 let so naše države neomajno stopale z ramo ob rami, v svesti si svoje skupne usode.

V vsej naši politični akciji je vsakdo od nas, ko je delal za svojo lastno domovino, zmerom gledal, da bo obenem delal tudi za domovino svojega tvariša. Popolnoma se strinjam z vami v tem in tudi sam ponovim: To sodelovanje bo tudi nadalje prav takšno v bodočnosti in se bo še bolj okrepilo. Veliki rezultati te prijateljske in bratske vzajemne politike bodo mogli šele poznejši rodovi preценiti po njihovi dejanski vrednosti.

Vsako leto sem na teh svojih potovanjih s strastnim občudovanjem spremljal napredek in razvoj vaše lepe domovine in vašega čudovitega rodu. Toda ko sem gledal nihanje naprej in nazaj, ki se je neizogibno dogajalo drugo za drugim v razvoju povojne Evrope, nisem nikoli izgubil izpred oči stalnega napredka vaše države, nikoli nisem občutil niti najmanjšega omahovanja v svojem prepričanju o uspehu vašega naloga in vaše države.

Zato se, Vaše Visočanstvo, morem popolnoma pridružiti tistemu, kar ste malo prej rekli. Ideje, ki ste jih razvijali, so bile že 18 let vzajemna vodilna misel naših treh držav. To bodo tudi nadalje ostale v bodočnosti, o tem sem prepričan.

Mala zveza, Jugoslavija, Rumunija in Češkoslovaška niso nikoli delale česa drugega kakor samo to, da bi svoj lastni interes moglo istovetiti s splošnim interesom Evrope. Najnovejši sklepi stalnega sveta Male zveze, ki je šele te dni zasedal v Belgradu, tudi to pot dokazujejo, in drago mi je, da morem to poudariti. Ti sklepi delajo vsak naš ko-

mentar odveč in prav tako potrebo, da bi vnovič poudarili popolno soglasje politike naših držav in naših vzajemnih ciljev.

Ko delam nekakšno bilanco vzajemne politike naših dveh držav v zadnjih 18 letih, ne mislim drugega kakor obrazložiti zgodovino političnega delovanja pri tem delu, nešteti podvigov vašega velikega kralja Aleksandra, ki ne morem, da se ga ne bi spomnil ta trenutek in ki mi je mnogo do tega, da mu izkažem iskreno in vdano spoštovanje za sodelovanje in prijateljstvo, ki me je z njim zmerom počastil, in spoštovanje vse naše domovine, ki ga bo zmerom ohranila v vdanem in ganjenju polnem spominu.

O Češkoslovaški morem dodati, da bo z vsemi svojimi silami nadaljevala to politiko miru in mednarodnega sodelovanja tudi v letih, ki prihajajo, v duhu Društva narodov in tistih tradicij, ki ste jih tako jasno poudarili. Ostala bo zvesta vam in Romuniji, zvesta vsem svojim prijateljem, in bo poskušala, da razvije svoje sodelovanje z vsemi svojimi sosedi za en edini cilj: da v popolni meri razvije svoje napore, da bo mogla z uspehom nadaljevati v državi sami svoje delo konsolidiranja in razvoja blagostanja.

V tem pogledu zre ves narod za zaupanjem in z optimizmom v svojo bodočnost, gleda svojo pot mirno in trdno. Ta ideja in ta cilj sta ji skupna z vami in z Romunijo.

V tem delu se vam, Vaše Visočanstvo, še enkrat zahvaljujem iz globine svoje duše za prijateljski sprejem.

Dovoljujem si dvigniti čašo na zdravje Nj. Vel. kralja Petra II., na zdravje Nj. Vel. kraljice Marije, na zdravje Nj. kr. Vis. kneginje Olge in vašega Visočanstva, na zdravje članov namestništva in za blaginjo in čim srečnejšo in plodovitejšo bodočnost velike Jugoslavije, prijateljice in zaveznice.

Visoka odlikovanja

Belgrad, 5. aprila. AA. Ob petih popoldne sta Nj. Eks. predsednik češkoslovaške republike dr. Beneš in njegova gospa uradno obiskala Nj. Vel. kraljico Marijo na dvoru v Dedinju. Nj. Vel. kraljica Marija je pridržala svoja gosta na čajanki. Na čajni stali tudi Nj. kr. Vis. knez namestnik in knežinja Olga. Pri tej priložnosti je predsednik češkoslovaške republike dr. Beneš izročil Nj. Vel. kralju Petru II. najvišje češkoslovaško odlikovanje red belega orla 1. stopnje z ovratnico.

Nj. Eks. dr. Beneš je izročil Nj. Vel. kraljici Mariji in Nj. kr. Vis. knežinji Olgi najvišje odlikovanje češkoslovaške republike, lento belega leva prve stopnje. Nj. kr. Vis. knez namestnik pa je blagovolil izročiti ge. Benešev red sv. Save 1. stopnje.

Belgrad, 5. aprila. Ob šestih popoldne je Nj. Eks. predsednik čl. republike uradno obiskal kraljevska namestnika dr. Radenka Stankoviča in dr. Iva Peroviča. Pri tej priliki je predsednik dr. Beneš izročil izročiti kraljevskima namestnikoma visoko čl. odlikovanje lento belega orla prve stopnje.

Armadni general Jan Syrový, generalni inspektor češkoslovaške armade:

Minulost in bodočnost češkoslovenskih stikov

Naši kulturni stiki z jugoslovanskimi brati niso v minulosti imeli za temelj samo zavesti krvne in jezikovne sorodnosti. Veliko vlogo je igralo — vsaj od naše strani — občudovanje njihovega junaštva in vztrajnosti, s katerima so jugoslovani vedno znova stopali v boj proti zatiralcem ter znali žrtvovati vse, da bi si ohranili svoje najdražje, namreč svo-

bodo in neodvisnost. Resnica je, da je jugoslovanska dežela vabila naše pesnike, umetnike, godbenike, zgodovinarje, jezikoslovce in turiste s svojimi prirodnimi lepotami — bila je to za nas najkrajša pot na morje — ter s svojevrednostno načinom živ-

ljenja naroda z lepoto narodne pesmi in slikovitostjo noš. Toda največ nas je privabljalo zdravje naroda, ljubečega nad vse svojo rodno zemljo. Največ so nam imponirale pravilice o narodnih jugoslovanskih junakih, katere smo videli vedno znova v junaških dejanjih jugoslovanskih bojevnikov, v neskončnih vojskah, ki so jih morali vojevati za končno osvoboditev in zedinjenje.

V bojih, ki so jih vodili jugoslovanski narodi za svojo narodno eksistenco, je toliko podobnega z našimi boji! Zlasti pri Slovencih smo videli, kako so narodni buditelji s širjenjem knjig, s prebujanjem ljubezni do slavne zgodovine, do narodne pesmi, gledališča in godbe, delovali tako rekoč z nami roko v roki. Naši politiki so stali čisto rami ob rami, tako v dunajskem parlamentu, kakor tudi v budipeštanskem. V svetovni vojni nam je postal napad na Srbijo obenem simbol nasilja, ki mora biti kaznovano. Zato so dobili naši prostovoljci, obsojeni v Rusiji k neaktivnosti, v srbski prostovoljni diviziji lepo priložnost, kako bi pripomogli k porazu centralnih sil. Zato so šli v Dobružo s takim navdušenjem za boj ob boku prostovoljcev jugoslovanskega pokolenja. Ustanovitev srbske legije v Sibiriji, ki nam je pomagala v bojih za sibirsko magistrato in carzanska akcija na italijanski fronti, sta bili nadaljnji obliki skupnega boja proti skupnemu zatiralcu, kjer se je pokazalo ne samo staro junaštvo Čehoslovčanov, temveč tudi tradicionalno junaštvo Jugoslovčanov.

Kri, prelita skupno v Dobruži, Sibiriji in pri Carzanu, je postala temelj trdne zveze Češkoslovaške z Jugoslavijo in pozneje z zedinjeno Romunijo. Naše dežele so pokazale v svetovni vojni, da še niso izrekle zadnje besede v zgodovini Evrope. Njihovi narodi so se znali bojevati za svoje samostojno mesto na solcu, podali pa so tudi že od vojne mnogo dokazov, da je novi red v Evropi pridobil s tolikimi žrtvami, boljši kakor je bilo nasilno zatiranje zdravih in zavednih narodov v Avstro-Ogrski.

Samostojno državno življenje pa dovoljuje tem državam gojitev vse bolj intenzivne kulturne stike, dovoljuje jim tudi politično in vojaško sodelovanje, da se ohranijo njihove najdražje vrednote, ki sta mir in svoboda. Njihova zveza ni zasidrana samo v sodelovanju politikov in veljakov, temveč tudi v srcih naroda. Zato ne dvomim, da vsaka nevarnost, ki bi grozila evropskemu miru, najde vse tri države na skupni fronti.

Armadni general L. Krejčí, načelnik glavnega štaba češkoslovaške vojske:

Zvestoba za zvestobo

Z vsemi vejami jugoslovanstva so nas že od nekdaj vezali topli kulturni in politični stiki. Zaveš skupnega izvora in jezikovne sorodnosti je dobivala vedno večji pomen, ko je z rastočim političnim prebujenjem rasla tudi težnja zapadnih

bojenje in zato smo v njem našli toliko navdihov za rast narodne zavesti pri nas doma. Bilo je to za naš podjarmljeni narod nekakšen ventil k inozemski politiki, bila je to pot k združitvi z ostalimi Slovani. Slovenci so nam v teh težnjah bili najbližji tudi jezikovno najsorodnejši (ter tako nekaki pravi most med nami in južnimi Slovani).

Svetovna vojska je dala temu globokemu gibanju za svobodo in narodnih državah nove zmognosti. Mogli smo se postaviti z orožjem v roki proti zatiralcem. Naši ljudje, ki so mnogi prostovoljno prišli v srbsko vjetočništvo, so s srbsko armado vred preživeli albansko Kalvarijo ter stopali tudi v zavezniško armado, da bi se mogli bojevati proti Avstriji, skupnemu nasprotniku slovanskih narodov. Na gostoljubni ruski zemlji se srečujejo naši prostovoljci z prav tako odločnimi prostovoljci vseh treh vej jugoslovanstva. Njihova kri, prelita v vrstah srbske divizije v Dobruži, je eno najdragocenejših poroštev bodočega zavezništva češkoslovaško-jugoslovanskega.

Na italijanski fronti se je postavil Slovenec na čelo pogumnega podjetja čeških in jugoslovanskih vojakov, ki so hoteli italijanski vojski pripomoči k prelomu avstro-ogrsko fronte. In četudi ta carzanska akcija ni končala z zamišljenim uspehom, je vendar pokazala, kakor je konstatiral sam Masaryk, zavezniški tujni pravni razpad avstro-ogrskih vojsk ter skupno težnjo slovanskih narodov razbiti avstrijske okove. Pomogla je končno v italijansko ujetništvo nekoliko navdušenim češkim častnikom, ki so pripravili teren za našo italijansko legijo.

Ko je zmaga pravice v svetovni vojni obnovila češkoslovaško državo in zedinila Jugoslavijo in Rumunijo, so bili spomini na skupne predvojnne težnje ter skupne boje v vojni med glavnimi silami za ustvarjenje prijateljske in zavezniške Male zveze. Številni prijateljski obiski, delo vojaških uprav ter mnogo neznanih navdušenih delavcev v armadah Jugoslavije in Češkoslovaške vedno znova jačijo vezi med obema zavezniškima armadama. Razvoj evropskega položaja kaže vedno večjo nujnost in trdnost Male zveze. Ne dvomimo, da bo tudi obisk predsednika dr. Beneša v Jugoslaviji prispel k okrepitvi tega zavezništva, ki je tako važno orodje miru in Evropi.

in južnih slovanskih narodov k polnemu izživiljanju in lastnih zedinjenih državah. V teh težnjah so morali ti slovanski narodi postati zavezniki. Zato smo na Češkem in Slovaškem s takim navdušenjem opazovali boj balkanskih Slovanov za osvo-

Španska tragedija se nadaljuje

„Neutralne“ velesile

Burgos, 5. aprila. c. Nacionalistične čete na severni biskajski fronti se zmeraj uspešno prodirajo. Svoči so nacionalistične čete prodrle že severno od Villa Real in prišle sedaj na razdaljo 10 km od Duranga. Padle so vse republikanske utrdbе in sedaj je nacionalističnim četam pot do Bilbaua odprta.

Pariz, 5. aprila. b. Francoska agencija Radio poroča iz Pertignana, da je na Balearskih otokih pripravljen nemško-italijanski ekspedicijski zbor, ki šteje 80.000 vojakov. Po istih vestih ima Franco pripravljeno to armado kot zadnjo rezervo.

Pariz, 5. aprila. b. Nacionalni listi poročajo, da je postal Marseille glavna izvozna luka orožja v rdečo Španijo. Listi opozarjajo vlado na to dejstvo, ki lahko vrže zelo slabo luč na stališče vlade in na obveznosti, ki jih je prevzela.

Madrid, 5. aprila. AA. Rdeča radijska postaja je objavila snoči ob 22 naslednje poročilo: V odseku ob Jarami so naše čete izvršile več preglednih obhodov. Pri tem so izvršile vse naloge, ki jim jih je dalo vrhovno poveljstvo. Naše topništvo je preprečilo sovražnikov protinapad.

Lindbergh v Zagrebu

Zagreb, 5. aprila. b. Lindbergh s soprogo, ki bi moral davi ob 7 odpotovati iz Zagreba, je v zadnjem trenutku odgodil potovanje. Na letališču ob 7 jutraj se je zbralo ogromno število Zagrebčanov, ki so hoteli prisostovati Lindberghovemu odhodu. Lindbergh ni prišel, temveč je ostal v hotelu. Obiskal je okrog 10 polkovnika Radoviča ter odšel z njim na sprehod po mestu. Časnikarji so ga povsod spremljali in ga hoteli fotografirati, toda Lindbergh jim je zagrozil, da bo Zagreb takoj zapustil, če ga bodo nadlegovali. Na Jelačićevem trgu je gospa Lindberghova kupila mnogo narodnih vezenin in del ter jih poslala v London. Lindbergh s soprogo sta nato obiskala Meštroviča v njegovem ateljeju, na žalost pa ga ni bilo v Zagrebu. Zato sta obiskala njegovo galerijo slik. Ob 12 sta odšla z razstavnega prostora in se vrnila

v hotel. Ob 12.25 sta odšla proti letališču. Polkovnik Lindbergh je odšel z Radovičem in hangar in pozdravil vse letalske častnike in je vsakemu posebej stisnil roko. Z onimi, ki znajo angleški, je spregovoril nekaj besed. Nato se je pripravil za polet. Nekaj po 1 je bil gotov, nato pa se je zopet vrnil v stanovanje z Radovičem, kjer je bil obed. Mislijo se je, da bo startal po kosilu, toda Lindberghu se Zagreb dopade in je sklenil, da ostane še nekaj časa tu. Zelo dobro se počuti med letalskimi častniki in se kot ljubljene otrok igra z malčki letalskih častnikov v parku. Lindbergh bo bržkone jutri odpotoval iz Zagreba. O Zagrebu se je zelo pohvalno izrazil, njegova žena pa je bila vesela nad lepimi vezeninami, ki jih je videla in kupila na Jelačićevem trgu.

Domači odmevi

Sanje smrtno bolnih

Belgrajska »Samouprava« poroča, kako se je JNS zatekla k neke vrste nepisanemu tisku, s katerim razširja lažne vesti, fantastične izmišljotine in šarlatanske proroke o bodočnosti, da bi ljudi begarila in ustvarjala razpoloženje, češ da bodo »nacionalne« ljudje zopet prišli na vlado. JNS pač nima nobenega glavnega glasila, tista pa ki jih ima, nimajo odmeva v ljudstvu, vrh tega pa je ravno JNS, ko je bila na krnulu, uzakonila tako strog tiskovni zakon, da se sedaj ne sme čuditi, če jo njena lastna šiba tepe. Zaradi tega JNS prvaki mislijo, da bodo lažje uspehi, če širijo po svojem brežičnem brzjavu od kavarne do kavarne in gostilniškega omizja do omizja svoje tatarske vesti o položaju »bližajoči se prekucije«. Naš »Slovenski narod« na primer že precej časa namiguje na »budežne« izpremembe, namiguje, kako bodo jugoslovanski nacionalisti uprizarili pravo šentjernejsko noč nad svojimi nasprotniki, predvsem »seveda« v Sloveniji. Ljudstvo pa je pod današnjim režimom že tako prebujeno in politično prosvetljeno, da šembijskim prerokom JNS vedno ne naseda, in je prepričano, da bomo kmalu uživali popolno demokracijo, seveda ne takšno, kakor si jo zamišlja beli teror na eni in rdeči teror na drugi strani, ki oba JNSarskemu vodilnemu krožku mešata glave in jim vzbujata prazne nade, ki se pojavljajo vedno med ljudmi, katerim je za vselej odkrenkalo...

Dunajska vremenska napoved. Nobenih bitvenih izprememb.

Zagrebska vremenska napoved. Spremenljivo.

Osebnosti

Belgrad, 5. aprila. m. Premiščen je računski kontrolor VII. pol. skup. g. Ljudevit Sinkovec v računski oddelek gozdnega ravnanstva.

Iz ljubosumnosti obstrelil natakario

Ljubljana, 5. aprila.

V neki gostilni na zapadu Ljubljane je služila za natakario 24-letna Nežka D. Ko je danes ponoči kot običajno sedel v gostilni mlad fant, je prišlo med njima do spora, ki bi se bil za natakario lahko prav tragično končal. Fant je namreč med prerekanjem nenadoma potegnil iz žepa samokres in ga naperil v svoje dekle. Sreča v nesreči je bila, da je krogla zadela natakario v nogo. Med gosti je bil tudi zdravnik dr. Zajec, ki je žrtvi ljubosumnega fanta nudi prvo pomoč. Poklican je bil stražnik, ki je fanta razorožil in aretirati ter obvestil o nesreči reševalno postajo. Reševalni avto je ranjeno dekle prepeljal na kirurški oddelek ljubljanske bolnišnice.

Izjavi vrhovnih voditeljev češkoslovaške vojske generala Sirovega in Krejčevega sta bili namenjeni za slavnostno število, ki jo je bratski Češkoslovaški posvetil včerajšnji »Slovenec«. Ker pa sta prišli prepozno, jih objavljamo danes.

Evropa išče edinstva

Anglija želi sporazuma z Nemčijo

London, 5. aprila. c. Snoči je bilo objavljeno v Londonu kot velika senzacija, da sta francoska in angleška vlada zaprosili belgijsko vlado, naj predlaga drugim državam, da naj se skliče svetovna gospodarska konferenca v Bruxelles. Konferenci bi naj predsedoval Van Zeeland. Danes so sicer v zunanjem ministristvu zamakali vsebino te vesti, pač pa so potrdili, da je angleška vlada zaprosila belgijskega ministrskega predsednika Van Zeelanda, da naj zbere gradivo o tem, ali bi bila taka konferenca možna in primerna.

Torej gre samo zato, da se vidi, ali bi nekatere države, posebno pa Italija in Nemčija pristali na tako konferenco. Angleška vlada bi posebno želela, da se med Italijo in Nemčijo na eni strani in Francijo in Anglijo na drugi strani ustvari možnost za razgovor splošnih političnih in gospodarskih vprašanj, ker ti dve državi najbrž ne bošta tako kmalu sodelovali pri kakšnih konferencah in rednih sestankih v Zenevi. Anglija bi tudi želela, da bi se na taki stranski svetovni konferenci rešilo vprašanje dobav surovin Nemčiji, ki pravi, da si more te surovine uvažati samo iz svojih bivših kolonij.

V Londonu menijo, da je že sedanja tako zvana sladkorna konferenca, ki se je danes popoldne začela v Londonu samo uvod v to obširno svetovno gospodarsko konferenco. Sladkorna konferenca je

otvoril Ramsay MacDonald popoldne ob 10 v zunanem ministristvu. Med najvidnejšima delegatoma sta znani ameriški gospodarski strokovnjak Norman Davis in francoski gospodarski minister Spinasse. Druga seja konference se je vršila popoldne ob 16. uri.

Mednarodna sladkorna konferenca

London, 5. aprila. b. Danes popoldne je Ramsay MacDonald v dvorani Foreign Office otvoril mednarodno sladkorno konferenco, na kateri je zastopanih 23 držav. Na tej konferenci se bodo predvsem določili izvozni kontingenti, da se na ta način zagotovi stabilnost cen sladkorja. Ta konferenca se je sestala v okviru svetovne gospodarske konference. Francijo zastopa na tej konferenci trgovski minister, Nizozemsko pa ministrski predsednik. Anglija in Francija sta poslali belgijsko vlado, naj stori vse potrebno za sestanek svetovne mednarodne konference, ki bi se sestala začetkom decembra in proučila vsa gospodarska in valutna vprašanja. Namen konference je ponovno zgraditi mednarodnih trgovinskih odnosov in v zvezi s tem pomiriti sveta.